

паэзія

пазія

Юрась Пацюпа

...крычу ў адрынутую ноч:
каханыне, я іду на ты!..

Па бруку

1. ЧАКАНЬНЕ

*The name thee before me,
A knell to mine ear...*
G.N.G.Byron.

Існую, нібы еду ў бясконцым агульным вагоне,
ці ў прамоклым абутку стаю між асенняй мязгі.
Але ты недзе ёсьць! І тады падымаю я голаў!
Але ты недзе ёсьць! І няма ў маім сэрцы туті.

І, здаецца, ліхтар на хвіліну дарогу праясьніў,
і ямчэй пасьпяшаю праз бледную завесь слаты.
Пацалунак, якога ня будзе, як скрадзены яблык,
з твойго саду, дзе столькі апала пладоў залатых.

Я ня бачыў цябе, і мяне ты ў натоўпе ня згледзіш,
не крануць мае вусны ні пальцаў, ні вузкай руکі.

Аніколі, нідзе, ні на якім вар'яцкім разъездзе
не стыкнуць нашы дні, нібы ў ночы глухой
цягнікі.

Гэта ўсё, што маё. Вось дажджы мне запісваюць
вершы,
вось прыносіць мне вецер твае залатыя лісты.
Не назваўшы імя, зноў цябе аклікаю і веру,
што ўсё роўна ты ёсьць. І твой голас, і ты.

2. ЗАСПАКАЕЊНЕ

*Стояше вся осеніна дождева, от гжинна дни
до короччона.. озеро морози в ноць и
растырза вітры.. и поломи мост до
городні, отиноудь без знатбе занесе.
«Наўгародскі летапіс»*

Такое дзіўнае надвор’е:
гарыць мароз, як востры нож,
аблокі, замкі і масты,
і зор вальфрамавыя шворні...

Крычу ў адрынутую ноц:
каханье, я іду на ты!

А ты у моўкнасьці зімовай
хаваеш голас дарагі
і тонкай, смуглаю рукой
мае нястрыманыя слова —
назад у вуснаў берагі,
назад у вечнасьць і спакой.

Адно хварэць і піць гарбату
мне засталося. І маўчаць,
сачыць адлегласці з акна
і ведаць, што ты ўсім багаты,
дзе небаў іншых не дастаць,
дзе доля ў кожнага адна.

3. ВІДЗЕЖА

*Była to mloda jeszczę ledwe z pod snegow
wychylajNoca sik wiosna, pora
najstraszniejsza dla ubogich...
J.I.Kraszewski*

Акрыўшыся ў сярэбранае футра,
зайшла ў пакой пляменьніца Хрыста,
присела, і ад прывіднай парфумы
мой сон у момант зъвеяўся, растаў.

Цьвілі зайдзіла тут усе вазоны
на вокнах, а за шыбай, як адзін,
сядзелі сънегуры, і неба звонам
ім гравала за куртынаю гардзін.

Пра што мне тыя знакі гаварылі?
Чаму ў трывожным шчасьці бачу тут
смугу парфумы, ветраныя крылы
і вочы, што належалі Хрысту?

На нашыя крыжовыя дарогі,
у дом з гатычным лопнутым акном
ня йдуць ужо ні войны і ні торгі,
і звездары забылі гэты дом.

Наведала... Чаму ж я разгубіўся?
Спрабую дзеля ветласьці сказаць
што-колечы, зъбіраю ў кучу мыслі,
а вочы ў твар насымешліва глядзяць.

4. Начніцы

Es ist eine alte Geschichte...

H.Heine

Салатавыя ліхтары
падсвечваюць таполяў кроны.
О сіні вечар, гавары
з' імною голасам зялёным.

На новы лад перакажы
старую казку пра кахранье.
Хай зноў пачуюць кажаны
тваё раманскае паданье.

Хай лёхі арфамі гучаць,
і ўсьлед трапечуцца руіны,
а цела бледнае мяча
нам адлюструе успаміны.

Над мройнай замкавай гарой
узыдуць съпевы ночных птахаў,
зачынім дзьверы за сабой
і адштурхнем заслону страху.

Дзе съняць таполі свае сны,
як карты, зблытаем стагоддзі
на лёгкім вогнішчы вясны
ў галінаў ломкай прахалодзе.

Агучым зноў стары сюжэт,
свае пакінуўшы імёны.
Так ападае з дрэваў цввет,
а з целаў падаюць хітоны.

У электроннай цішыні,
дзе сокам вішні твае – песні,
на хвілю сэрца зазывініць,
і плод насычаны надтрэсьне.

5. Вар'яцтва

Я за ней... она бежала...
К.Н.Батюшков

Дзьверы ўздыхалі. Разъбяныя дзьверы.
Дзьверы знаёмых, казённыя ці
брама вар'яцтва. Мо' райскія дзьверы?
Дзе за дзьвярыма Марыю знайсьці?

Вольты сінелі ўтрапёнага места,
ценъ мой імкнуўся па бруку туды,
дзе перад гэтым бегла нявеста:
сънег красавіцкі заходуваў съяды.

Марна, Марыя! Ня трэба выходзіць —
дыхаюць цэглы съяпым туманом,
лепей згубіцца ў тутэйшым народзе,
лепей ня ўбачыць цябе за акном.

1996 г.

